Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani (jud. I. Pruteanu)
Dosarul nr. 3r-1243/24 (2-24103730-02-3r-15102024)

D E C I Z I E

16 decembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, Mîra Ghenadie
judecătorul Braga Angela și Sîrbu Victoria
Judecătorii

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de SRL „Stînca-Nord" împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 septembrie 2024, adoptată în cauza în ordine de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Stînca-Nord" către Ministerul Mediului al Republicii Moldova, cu privire la anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La data de 16 septembrie 2024 SRL „Stînca-Nord" s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Ministerul Mediului al Republicii Moldova, solicitând:

- anularea integrală Ordinului Ministerului Mediului nr. 142 din 09.08.2024 privind încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol – zăcământul de calcar brut pentru construcții „Horodiște", transmis spre valorificare industrială către SRL „Stînca-Nord".
- încasarea cheltuielilor de judecată.

Concomitent cu această cerință, reclamantul a solicitat și suspendarea executării Ordinului Ministerului Mediului nr. 142 din 09.08.2024.

În motivarea solicitării privind suspendarea executării actului administrativ individual contestat, reclamantul a invocat că, la 14 august 2024 SRL „Stînca-Nord" a recepționat ordinul Ministerului Mediului al Republicii Moldova nr. 142 din 09 august 2024, prin care s-a dispus încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol - zăcământul de calcar brut pentru construcții „Horodiște", amplasat la 1.0 km Nord distanță de satul Horodiște, r. Rîșcani, pe versantul drept al văii râului Ciuhur, la o distanță de 250-300 metri față de albia râului, în limitele

zonei de protecție a râului, transmis în baza contractului pentru atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile nr. 163 din 27 ianuarie 2014, încheiat între Ministerul Mediului al Republicii Moldova și SRL „Stînca-Nord”.

Susține reclamantul că, nu este de acord cu ordinul menționat și l-a contestat, considerând că acesta contravine prevederilor art. 34 alin. (1) și 31 alin. (2) din Codul subsolului, prin acest ordin fiind afectate grav drepturile SRL „Stînca-Nord” garantate prin contractul nr. 163 din 27 ianuarie 2014 privind atribuirea în folosință a sectorului de subsol. Totodată, s-a indicat că executarea ordinului ar crea prejudicii considerabile reclamantei și, eventual, întreprinderii care va obține în urma licitației dreptul de folosință a sectorului de subsol, din aceste considerente s-a solicitat suspendarea executării actului administrativ.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 septembrie 2024, s-a respins cererea înaintată de SRL „Stînca-Nord”, prin intermediul avocatului Căuș Miroslav, privind suspendarea executării ordinului Ministerului Mediului al Republicii Moldova nr. 142 din 09 august 2024, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Stînca-Nord”, prin intermediul avocatului Miroslav Căuș, împotriva Ministerului Mediului al Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

Solicitarea recurentului:

La data de 02 octombrie 2024, SRL „Stînca-Nord”, a depus recurs asupra încheierii primei instanțe, solicitând anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 septembrie 2024, cu admiterea cererii.

La data de 15 octombrie 2024 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Mîra Ghenadie și Braga Angela.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs a invocat că încheierea contestată este neîntemeiată. Astfel, la 27.01.2014 SRL „Stînca Nord” a încheiat cu Ministerul Mediului contractul nr. 163 privind atribuirea în folosinţă a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanţelor minerale utile de calcar brut pentru construcţii din zăcământul „Horodişte”, situat în extravilanul sat. Horodişte, raionul Rîşcani. În temeiul acestui contract, SRL ”Stînca Nord” deţine în mod incontestabil un drept de folosinţă a sectorului de subsol pentru extragerea substanţelor minerale utile de calcar brut pentru construcţii – drept asigurat conform contractului nr. 163 din 27.07.2013, pe un termen de 25 ani, pînă în anul 2038.

Susține că, la caz, sunt întrunite integral condiţiile cu privire la suspendarea executării ordinului vizat, pentru a înlătura orice risc de cauzare a unor prejudicii ireparabile, dacă acest ordin va fi executat - prin atribuirea dreptului de folosinţă a

sectorului de subsol unei persoane terţe.

Consideră că, concluzia instanţei, precum că reclamanta SRL „Stînca Nord” nu a prezentat probe cu privire existenţa pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile, sau cu privire la organizarea licitaţiei – o consideră ca fiind prematură, din motiv că la moment nici nu există careva informaţii cu privire la eventuala licitaţie, însă această licitaţie poate fi organizată şi desfăşurată în orice moment pe parcursul procesului fără ştirea reclamantei SRL „Stînca-Nord”.

Indică că, Ministerul Mediului RM prin referinţa depusă la 23.09.2024, anume pe subiectul suspendării – a solicitat respingerea acţiunii, dar nu a oferit garanţii că ordinul contestat nu va fi executat prin organizarea licitaţiei şi atribuirea dreptului de folosinţă a subsolului unei terţe persoane.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, Colegiul atestă că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 septembrie 2024, a fost atacat de SRL „Stînca-Nord” la data de 02 octombrie 2024, din care motiv, Colegiul consideră că recursul declarat de SRL „Stînca-Nord” este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menţinerea încheierii instanţei de fond, reieşind din considerentele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Iar alin. (2)-(4) al aceluiași articol stabilesc că, (2) Instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces. (3) Decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris. (4) După finalizarea procedurii de soluţionare a recursului împotriva încheierii judecătoreşti, dosarul judiciar se transmite instanţei competente în termen de 3 zile.

Conform art. 241 alin.(1), (3) Cod administrativ, (1) Încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. (3) Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Astfel, actele cauzei atestă că, prin Ordinului Ministerului Mediului al Republicii Moldova nr. 142 din 09 august 2024, s-a dispus încetarea dreptului de folosință asupra sectorului de subsol - zăcământul de calcar brut pentru construcții „Horodiște”, amplasat la 1.0 km Nord distanță de satul Horodiște, r. Rîșcani, pe versantul drept al văii râului Ciuhur, la o distanță de 250-300 metri față de albia râului, în limitele zonei de protecție a râului, transmis în baza contractului pentru atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol pentru extragerea substanțelor minerale utile nr. 163 din 27 ianuarie 2014, încheiat între Ministerul Mediului al Republicii Moldova și SRL „Stînca-Nord”.

Nefiind de acord cu Ordinul Ministerului Mediului al Republicii Moldova nr. 142 din 09 august 2024, la data 16 septembrie 2024 SRL „Stînca-Nord” s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Ministerul Mediului al Republicii Moldova.

Odată cu depunerea acțiunii, reclamantul SRL „Stînca-Nord” a solicitat suspendarea Ordinului nr. 142 din 09 august 2024.

Prima instanță prin încheierea din 24 septembrie 2024, a respins ca neîntemeiată cererea de suspendare a executării actului administrativ înaintată de SRL „Stînca-Nord”.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 02 octombrie 2024, SRL „Stînca-Nord” a contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus.

Potrivit art.214 alin. (1) Codul administrativ, suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanţei de judecată care examinează acţiunea de contencios administrativ. Reclamantul poate solicita instanţei de judecată competente suspendarea executării actului administrativ individual pînă la înaintarea acţiunii în contencios administrativ dacă autoritatea publica învestită cu soluţionarea cererii prealabile a refuzat suspendarea sau nu a soluţionat cererea de suspendare în termenul stabilit la art.172 alin.(3).

Conform art.172 Cod administrativ, (1) Dacă un act administrativ individual defavorabil este contestat cu cerere prealabilă, autoritatea publică, din oficiu sau la cererea persoanei afectate, poate suspenda executarea lui pînă la finalizarea procedurii prealabile. (2) Motivele suspendării sînt: a) *existenţa unor suspiciuni serioase şi rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil; b) existenţa pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil.*

În acest sens, Completul judiciar conchide că, la dispunerea suspendării actelor administrative urmează a fi constatate obligatoriu existența acelor temeiuri necesare a fi întrunite, invocate prin lege.

Atât cazul bine justificat, cât şi paguba a cărei iminentă producere ar fi înlăturată prin suspendarea executării actelor administrative, trebuie să fie indicate

și probate în concret, nu doar afirmate prin preluarea textelor de lege, așadar cert fiind instituită obligația probării faptului că existența acestor condiții nu se prezumă, ci trebuie dovedite de persoana lezată care a solicitat suspendarea executării actului administrativ.

Cu referire la primul temei prevăzut de legislator – existenţa unor suspiciuni serioase şi rezonabile privind legalitatea actului defavorabil, Completul de judecată reţine că, prin noţiunea de suspiciuni rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual, se înţeleg acele circumstanțe de fapt, care ar convinge judecătorul că, actul administrativ individual ar fi ilegal, deoarece ilegalitatea propriu zisă a actului administrativ individual defavorabil, este un element de fond şi se verifică doar în cadrul dezbaterilor judiciare.

În privinţa acestei condiţii de suspendare a executării actelor administrative individual defavorabil, instanţa nu poate aprecia discreţionar, arbitrar, necesitatea unei asemenea măsuri, ci doar prin raportare la probele administrate în cauză, care trebuie să ofere suficiente indicii aparente de răsturnare a prezumției de legalitate, fără a analiza pe fond conținutul actelor administrative.

La caz, SRL „Stînca-Nord” nu a invocat potrivit cererii de suspendare raportat la prevederile art. 172 alin. (2) lit. a) Codul administrativ careva argumente, cu privire la existenţa unor suspiciuni serioase şi rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil, iar argumentelor reclamantului cu privire la ilegalitatea în fond al actului administrativ contestat, instanța de recurs la această etapă este în imposibilitate de a le acorda o apreciere suficient de obiectivă, acestea urmând a fi cercetate și apreciate în cadrul judecării fondului urmare a verificării stării de fapt și de drept a situației litigioase.

Or, argumentele reclamantului prin prisma art. 172 alin. (2) lit. a) Codul administrativ, urmează a se referi la aparenţa de nelegalitate a actului administrativ contestat și nicidecum să nu privească însuşi fondul aspectului litigios, care se analizează în cadrul acţiunii în contestare, care în opinia Completului judiciar specializat – nu pot fi subsumate condiţiei cazului bine justificat la această etapă.

Prin urmare, Completul judiciar conchide că, cererea de suspendare a actului administrativ contestat în cauză din acest motiv, nu își găsește suportul de fapt și de drept, aceasta în mod just fiind respinsă de către instanța de fond.

Astfel, reieșind din faptul că legiuitorul condiționează suspendarea actului administrativ contestat de existenţa unui caz bine justificat, cît şi a iminenţei producerii pagubei, întrucît eventual producerea unei pagube trebuie să fie o consecinţă directă a cazului bine justificat, instanța de recurs reține că, la caz, nu s-a confirmat necesitatea suspendării actului administrativ contestat, așa cum prin probele administrate, nu se justifică cazul de suspendare și nu denotă iminența producerii pagubei ca consecință directă a nesuspendării.

Cu referire la al doilea temei prevăzut de legislator, Completul specializat

reţine că scopul aplicării acestui temei, este crearea unui climat favorabil executării unei eventuale hotărâri judecătoreşti. Astfel, pentru a fi dispusă suspendarea executării actului administrativ contestat, persoana vătămată trebuie să dovedească temeinicia solicitării, precum şi faptul că suspendarea are drept scop prevenirea unui prejudiciu ireparabil.

Instanța de recurs evidențiază că, prin cererea privind suspendarea executării Ordinului nr. 142 din 09 august 2024, recurentul a invocat că pericolul producerii unor prejudicii ireparabile a fost reliefat inclusiv prin faptul că executării ordinului contestat, prin organizarea licitaţiei şi atribuirea dreptului de folosinţă a subsolului unei terţe persoane.

Completul specializat în acest sens urmează să accentueze că, motivele invocate de SRL „Stînca-Nord” nu sunt plauzibile în vederea dispunerii suspendării actului administrativ, iar condițiile indicate în art. 172 alin. (2) din Codul administrativ, care ar justifica suspendarea executării actului contestat nu sunt îndeplinite, întrucât paguba iminentă, precum şi ilegalitatea actului administrativ nu se prezumă, ci trebuie și dovedite de persoana lezată, prin probe concludente şi pertinente.

Sub acest aspect, instanţa de recurs reţine că, în speță nu sunt întrunite nici prevederile art. 172 alin. (2) lit. b) Cod administrativ, or, contrar prevederilor art. 93 Cod administrativ, reclamantul nu a prezentat careva probe confirmative, care ar demonstra existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil, astfel că instanța de judecată este în imposibilitate să dispună suspendarea actului administrativ numai în baza simplei invocări de către reclamant a prevederilor art. 172 alin. (2) Cod administrativ.

În opinia instanței de recurs, solicitarea de suspendare a fost formulată fără a fi detaliată şi argumentată existenţa pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil, iar trimiterea reclamantului la iminența unui risc de producere al unui prejudiciu ireparabil prin expunerea la licitație al obiectului exploatării zăcămintelor de calcar pentru construcții „Horodiște”, nu se atestă fiind una ipotetică, or la materialele cauzei nu există înscrisuri care să dovedească faptul că în această privință a fost organizată procedura de desfășurare al licitației.

Astfel, corect a statuat prima instanță că nemijlocit caracterul defavorabil al actului administrativ individual nu constituie în sine temei de a considera că există un pericol iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ. Corespunzător, elementul cu privire la iminența survenirii unui prejudiciu ireparabil nu a fost argumentat şi nici probat în regim suficient de obiectiv şi convingător, deşi sarcina probațiunii în acest sens revine nemijlocit reclamantului.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că, cererea de suspendare a actului administrativ contestat la caz din motivele invocate, nu își găsește suportul de fapt și de drept, aceasta în mod just fiind respinsă de către instanța de fond.

Or, din cererea înaintată nu sunt identificate, la această fază a procesului, niciunul din temeiurile de suspendare indicate în art. 172 alin. (2) Cod administrativ.

În acelaşi context, reiterînd, pe motivele de fapt şi de drept analizate mai sus – Completul judiciar reţine şi faptul că chiar dacă riscul este abstract, cererea cu privire la suspendarea acţiunii actului sesizat trebuie motivată convingător, nu prin simpla enumerare a unor valori fundamentale.

Şi aceasta deoarece, se poate recurge la asigurarea protecției provizorii în materie administrativă prin suspendarea efectului execuţional al actului administrativ, doar în condiţiile în care, reclamantul justifică pertinent şi concludent survenirea pagubelor iminente, ca urmare a punerii în executare a acestuia, prin analize concrete, probe exhaustive din conţinutul cărora să rezulte o atare concluzie, dar şi legătura de cauzalitate directă a efectului execuţional al actului administrativ contestat raportat la pretinsele prejudicii survenite, caracterizate prin imposibilitatea în reparare, ori repararea acestora cu dificultate.

Completul de judecată reţine că, simpla invocare a unui fapt evident, atât timp cât autorul cererii nu argumentează caracterul ireparabil al riscului, nu reprezintă o motivare suficientă şi convingătoare pentru a suspenda actul administrativ.

Din considerentele menţionate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalităţii încheierii contestate şi care ar duce la anularea acesteia, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 septembrie 2024, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de SRL „Stînca-Nord”.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 septembrie 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii: Braga Angela

Sîrbu Victoria